

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 4C/90/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813201925
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Kozenko
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2013:8813201925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Jánom Kozenkom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 p r o t i žalovanej: Y. X., nar. X.X.XXXX, bytom Č. XX, XXX XX B. K. I., , za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianskeho združenia slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42 264 154, zast. JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Josipa Andriča 1, 900 25 Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1966,35 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Súd zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi sumu 1.005,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.005,87 eur od 14.03. 2010 až do dňa zaplatenia, a to všetko jej povoľuje uhradiť v 50- eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 30-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu začínajúc dňom 01. 10. 2013 pod následkami straty výhody splátok.

Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 26.2.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 1966,35 eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania v sume 505,38 eur a úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1954,35 eur od 15.2.2013 až do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzavrel so žalovanou Úverovú zmluvu č. 3802184394 (ďalej len „zmluva“). Zmluva bola uzatvorená ako telefónna pôžička, a teda vybavenie úveru prebieha v týchto prípadoch telefonicky prostredníctvom bezplatnej zákazníckej linky žalobcu s následnou písomnou komunikáciou. V zmysle vyššie uvedeného žalovaná telefonicky kontaktovala zamestnancov žalobcu za účelom získania úveru. Pri telefonickom vybavovaní úveru, na základe výzvy zamestnanca žalobcu, žalovaná nadiktovala všetky potrebné osobné údaje a údaje o zamestnávateľovi, ktoré boli následne zapracované do Úverovej zmluvy, ktorá bola žalobcom odoslaná na podpis žalovanej spolu s Úverovými zmluvnými podmienkami, a ktorá ju podpísanú späť vrátila žalobcovi. Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej v texte len „ÚP“) sú neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy. Predmetom Úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 1991,64 eur zo strany žalobcu žalovanej. Žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 48 pravidelných mesačných splátkach vo výške 74,99 eur. Žalovaná bola povinná splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle Úverovej zmluvy. Žalovaná bola v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bola

žalovaná žalobcom vyzvaná listom zo dňa 26.2.2010 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 2211,36 eur v lehote 15 dní od odoslania výzvy. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, denná úroková sadzba 0,024 % bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 27.2.2010 + 8 percentuálnych bodov, /365 dní (skrátaná na tri desatinné miesta). Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanej dlh pozostávajúci z istiny (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru do času zosplatnenia) + zosplatnená istina (výška dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru a poplatkov, ktorú by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaná v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru) vo výške 1391,67 eur, úroku z vyššie uvedenej istiny do času zosplatnenia vo výške 41,87 eur, úroku z vyššie uvedenej zosplatnenej istiny (tzv. ušlý úrok, ktorý by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru, uplatňovaný v zmysle Hlavy ÚP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru 520,81 eur, dlžného poistného vo výške 0,00 eur, poplatku za vedenie účtu v zmysle Úverovej zmluvy (poplatok za vedenie účtu, poplatok za možnosť zmeny splátky) vo výške 0,00 eur, poplatku za upomienku vo výške 0,00 eur, zmluvnej pokuty podľa Hlavy ÚP s názvom Záverečné ustanovenia vo výške 12,00 eur, zákonného úroku z omeškania do zosplatnenia počítaný príslušnou zákonnou sadzbou v závislosti od výšky dlžnej sumy a počiatku omeškania (dátumy zúčtovania sú uvedené v priloženom splátkovom kalendári) vo výške 0,00 eur, úroku z omeškania od zosplatnenia do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu, vo výške 505,38 eur.

Žalovaná uviedla, že je ochotná uhradiť uplatnenú pohľadávku hoci nie v takej výške, pretože uhradila určitú čiastku a suma, ktorú žaluje žalobca, zdá sa jej privysoká, žiadala, aby jej bolo povolené uhradiť uplatnenú pohľadávku v mesačných splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu doručeným súdu dňa 31.7.2013, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka doručeným súdu dňa 21.5.2013, písomným podaním vedľajšieho účastníka zo dňa 1.8.2013, výsluchom žalovanej a zistil nasledovný skutkový stav:

V písomnom podaní žalobcu doručenom súdu dňa 31.7.2013 tento uviedol, že z platobnej disciplíny žalovanej, ktorá je zaznamenaná aj z predloženého splátkového kalendára je zrejmé, že žalovaná bola v priebehu splácania úveru pasívna, z 48 dohodnutých splátok (v zmysle bodu 38. Úverovej zmluvy) zaplatila žalobcovi v celosti len 21 splátok, pričom nepreukázala žiadne objektívne dôvody, ktoré by jej bránili v plnení dlhu. Preto žalobca v danom prípade legitímne využil svoje zmluvné právo a v zmysle ust. § 3 Hlavy 6 Úverových zmluvných podmienok a požiadal o zaplatenie celej zostávajúcej časti úveru, a to výzvou zo dňa 26.2.2010 (k uvedenému dňu zároveň nastalo zosplatnenie úveru). Žalovaný v zmysle ust. § 3 Hlavy 14 ÚP pod názvom Záverečné ustanovenia upozornený na následky riadneho nesplácania poskytnutého úveru stým, že „v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 6 § 6 týchto ÚP je klient povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou ie v omeškaní dlhšie ako 7 dní...“ a ust. § 5 Hlavy 14 ÚP, v zmysle ktorého „...spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 100,-Sk. Žalovaná z titulu Úverovej zmluvy žalobcovi uhradila doposiaľ celkovú sumu 1673.09 eur. Žalovaná suma uplatnená v návrhu na vydanie platobného rozkazu pozostáva istiny - dlžná suma úveru bez úrokov z úveru vo výške 37,73 eur (vypočítaná ako rozdiel čerpaného úveru vo výške 637,969 eur a čiastky 599,966 eur, ktorú žalovaná uhradila na istinu - uvedená čiastka je daná ako súčet čiastkových súm pripadajúcich na istinu, ktoré boli zahrnuté do jednotlivých splátok a ktoré žalovaná uhradila. Ďalej zo zosplatnenej istiny - t.j. dlžnej sumy úveru bez úrokov z úveru, ktorú by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 1.353,94 eur (t.j. zvyšná časť úveru, vypočítaná ako rozdiel celkového úveru a súčtu čiastkových súm z jednotlivých splátok úveru pripadajúcich na istinu, ktoré boli vyrubené do času zosplatnenia a mali byť uhradené, úroku z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatnenia vo výške 41,87 eur vypočítaného ako rozdiel úroku z úveru vyrubeneho do zosplatnenia úveru vo výške 1087,03 eur a úroku z úveru zaplateného zo strany žalovanej do času zosplatnenia vo výške 1045,16 eur. Úroku z úveru, ktorý by mala žalovaná uhradiť v prípade riadneho platenia úveru vo výške 520,81 eur (tzv. ušlý úrok), uplatňovaného v zmysle § 6 Hlavy 6 ÚP pod názvom Ukončenie úverovej zmluvy o

poskytnutí úveru. Celkovú výšku úroku z úveru je možné vypočítať ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru, t.j. výška mesačnej splátky 74,99 eur krát 48 splátok t.j. 3.599,52 eur mínus výška poskytnutého úveru 1.991,64 eur sa rovná 1607,88 eur - súčet vyrubenej úroku z úveru do zosplatnenia vyplývajúceho z bodu 3. vo výške 1087,03 eur a ušlého úroku z úveru vyplývajúceho z bodu 4. vo výške 520,81 eur sa rovná úrok spolu o výške 1.607,84 eur. Uvedený nárok je potrebné správne chápať predovšetkým ako „ušlý úrok“ a nie ako zmluvnú pokutu v pravom slova zmysle, t.j. sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti, nakoľko uvedený nárok nie je sankčným nárokom (nemá sankčnú povahu charakteristickú pre inštitút zmluvnej pokuty), to znamená, žalobca si voči žalovanej nežiada zaplatiť o nič viac, ako to, čo by žalovaná žalobcovi v priebehu riadneho splácania úveru uhradila. Zmluvná pokuta 12 eur bola žalovanej vyrubená v zmysle ust. § 3 Hlavy 14 ÚP, t.j. 8 % z čiastky, s ktorej úhradou sa žalovaná dostala do omeškania o viac ako 7 dní, žalobca vyrubil žalovanej uvedenú zmluvnú pokutu v dôsledku omeškania žalovanej s úhradou splátky č. 22 a 23 vo výške po 74,99 eur; t.j. $2 \times (8 \% \text{ z } 74,99 \text{ eur}) = 2 \times 6 \text{ eur} = 12 \text{ eur}$; zo splátkového kalendára vypláva, že žalobca vyrubil žalovanej uvedenú zmluvnú pokutu dňa 16.2.2010. Kapitalizovaný denný úrok z omeškania v sume 505,38 eur bol vyčíslený od 15. dňa nasledujúceho po zosplatnení od 14.3.2010 do podania (resp. spisania) návrhu na vydanie platobného rozkazu, teda do 14.2.2013. Úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1954,35 eur od 15.2.2013 do zaplataenia si žalobca v tomto konaní uplatňuje v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po zosplatnení (t.j. od 27.2.2010) do zaplataenia s tým, že navrhovateľ časť uplatneného úroku z omeškania vyčísliť ku dňu spisania žaloby, t.j. ku dňu 14.2.2013, a to v sume 505,38 eur.

Vedľajší účastník na strane žalovanej uviedol, že medzi účastníkmi konania sa jedná o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom v tejto spotrebiteľskej zmluve chýva povinný údaj v zmysle § 4 ods. 2 zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to o konečnej splatnosti úveru. Preto je úver bez úrokov a bez poplatkov. Vedľajší účastník preto navrhol zamietnuť žalobu v časti rozdielu poskytnutého úveru a splatených splátok, teda v sume 1647,80 eur.

Medzi žalobcom a žalovanou ako klientom došlo dňa 28.2.2008 k uzavretiu úverovej zmluvy č. 3802184394, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 1991,63 eur (60.000,-Sk), ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v splátkach po 74,99 eur (2.259,-Sk) a to v 48 mesačných splátkach pri celkových nákladoch spotrebiteľa 1607,65 eur (48.432,-Sk).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. uvedené na rube tejto listiny a na samostatnom liste. Dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdzuje že je oboznámený s Úverovými podmienkami, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváranej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver, pričom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom z úverovej zmluvy a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, úhrada za poistenie, ktoré je klient povinný platiť (ďalej iba splátka), ak z údajov na lícnej strane nevyplýva inak. Výška úroku

sa zistí ako rozdiel súčiny výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

V zmysle hlavy 5 § 8 Úverových podmienok sa zmluvné strany dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy.

Podľa hlavy 6 § 6 Úverových podmienok v prípade ak je dôsledkom porušenia povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Z hlavy 14 § 3, 4 Úverových podmienok vyplýva, že v prípade omeškania úhrady splátky, alebo ich častí alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 7 § 6 týchto úverových podmienok je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 300 Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

V zmysle hlavy 14 § 12 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka, Metodická príručka KK a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára ako aj špecifikácie pohľadávky žalobcu v písomnom podaní súd zistil, že žalovaná uhradila celkom 1673,09 eur, pričom dňa 26.2.2010 došlo k zosplatneniu úveru.

Listom zo dňa 26.2.2010 označeným ako výzva k splateniu celého úveru žalobca žalovanej oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ju vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 2.211,36 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa odoslania výzvy.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že ona je ochotná uhradiť uplatnenú pohľadávku hoci nie v takej výške, pretože ona splácala, uhradila určitú čiastku, jej sa suma, ktorú žaluje žalobca, zdá príliš vysoká, vzhľadom k svojim pomerom je ochotná uhradiť uplatnenú pohľadávku v splátkach maximálne po 50 eur, viac si ozaj nemôže dovoliť. Poberá mesačne dôchodok v sume 170 eur, manžel tiež dôchodok, bývajú vo vlastnom rodinnom dome, kde majú náklady v súvislosti s bývaním, základné poplatky vo výške 113,- eur, preto nemôžu hradiť vyššie mesačné splátky.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak je v spotrebiteľskej zmluve predmetom záväzku poskytnutie peňažných prostriedkov za neprimeranú odplatu, súd môže odplatu znížiť; prihliadne pritom najmä na odplaty poskytované bankami pri spotrebných úveroch. Ak súd rozhodne o znížení odplaty za poskytnuté peňažné prostriedky a spotrebiteľ splnil svoj záväzok vo väčšom rozsahu, ako bol podľa rozhodnutia súdu povinný, dodávateľ je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť spotrebiteľovi plnenie, ktoré presahuje výšku poskytnutých peňažných prostriedkov a primeranej odplaty.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ako vyplýva z § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Ako vyplýva z ust. § 3 ods.1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo

dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväznú pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka, ide však o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj Úverových podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 26.2.2010 zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

V zmysle úverovej zmluvy žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1991,63 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 48 splátkach po 74,99 eur pri konečnej výške úveru 3599,52 eur.

K námietke vedľajšieho účastníka je potrebné uviesť, že konečná splatnosť je úverovej zmluve určená bodom 47. úverovej zmluvy v spojení s vetou pod bodom 50. úverovej zmluvy, kde sa uvádza, že klient je povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach, a to počínajúc kalendárnym mesiacom bezprostredne nasledujúcim po dátume poskytnutia úveru pokiaľ nie je uvedené inak. Prvá splátka je splatná práve po 1 mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Zároveň v bode 47 zmluvy sa uvádza, že lehota splatnosti úveru je 48 mesiacov po poskytnutí úveru.

Keďže si svoju povinnosť splácať úver dohodnutými splátkami žalovaná neplnila, žalobca zosplatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy. Ako vyplýva zo splátkového kalendára a špecifikácie žalovanej sumy, žalovaná uhradila žalobcovi celkom sumu 1673,09 eur.

V danom prípade sa súd zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z úveru, ktorá, ako je uvedené v bode 39. úverovej zmluvy, predstavovala 32,23 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v februári 2008 činil úrok 13,82 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov nad 13,82% ročne za absolútne neplatnú. Ako primerané súd určil úroky vo výške 13,82 % ročne. V zmluve dohodnutý požadovaný úrok z úveru za celé obdobie poskytnutia predstavoval sumu 1607,64 eur pri úrokovej miere 32,23% ročne, pričom súd vyššie konštatoval, že opodstatnený nárok žalobcovi vznikol len pri úrokovej miere 13,82% ročne, teda žalobca mal nárok len na 42,88% uplatňovaného úroku ($13,82\% \times 100 / 32,23\% = 42,88\%$), teda 42,88% zo sumy 1607,64 eur, čo predstavuje sumu 689,36 eur. Žalovaná zaplatila na úrok z úveru 1045,16 eur, pričom mala uhradiť iba 689,36 eur. Súd preto platby žalovanej prevyšujúce sumu 689,36 eur započítal na dlžnú istinu úveru, ktorú žalobca dôvodne žiadal priznať.

Nárok žalobcu v časti nesplatennej istiny v sume 1005,87 eur, súd považoval za opodstatnený a zaviazal žalovanú na úhradu vyššie uvedenej sumy. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

Nárok na zmluvnú pokutu v sume 30,00 eur podľa hlavy 14 § 3 Úverových podmienok súd považoval za neopodstatnený. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ. Takto dohodnutá výška zmluvnej pokuty neúmerne zaťažuje spotrebiteľa, nakoľko spotrebiteľ okrem dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá navýši jeho každú nesplatenú mesačnú splátku o 8% mal platiť aj úrok z omeškania, ktorý bol dohodnutý vo výške 0,08% z dlžnej sumy za každý deň omeškania (hoci žalobca si uplatňuje úrok z omeškania v súlade so zákonom), čo má za následok neprimerané zaťaženie spotrebiteľa a je jednoznačne v prospech veriteľa. K tomuto záveru súd dospel na základe skutočnosti, že žalobca okrem zmluvnej pokuty si v zmluvných podmienkach dojednal i úrok z omeškania vo výške 0,08% za každý deň omeškania, ide teda o kumulovanie sankcií voči žalovanému ako spotrebiteľovi. Navyše táto zmluvná podmienka sa javí byť ako neurčitá a nejasná, nakoľko z uvedeného dojednanja zmluvnej pokuty nevyplýva, ako sa táto uplatní v ďalších mesačných splátkach. Pri uplatnení výšky zmluvnej pokuty 8% mesačne z každej nesplatennej splátky dochádza k neprimeranému a tiež duplicitnému zaťaženiu spotrebiteľa v prospech veriteľa. Neprimeranosť zmluvnej pokuty súd vidí aj v tom, že sadzba 8 % z mesačnej splátky po dobu dlhšiu ako 7 dní je v prepočte na rok až vo výške 96 % ($8\% \times 12$ mesiacov). Ide síce o jednorazovú pokutu, ale jej rozsahu z hľadiska jej dôsledkov korešponduje zmluvná pokuta v prepočte cca 96 % ročne, čo je jednoznačne neprimeraná sankcia. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp.zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa.

Súd preto žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu, ktorá už bola žalovaným zaplatená v sume 18 eur a túto započítal na úhrady žalobcom požadovanej istiny a tak isto žalobcovi nepriznal ani nárok na požadovanú zmluvnú pokutu v sume 12 eur a v uvedenej časti žalobu žalobcu zamietol.

Nárok žalobcu na zvyšnú časť istiny súd považoval za dôvodný a v tejto časti súd žalobe vyhovel.

Ďalším žalobcom uplatneným nárokom je suma 505,38 eur predstavujúca vyčíslený úrok z omeškania od 15. dňa po zosplatnení úveru do dňa spísania žaloby (14.2.2013), ktorá suma bola vyčíslená pri výške úroku z omeškania 0,024% denne, t.j. 8,76 % ročne, ktorá výška je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže ku dňu omeškania (dňa 14.3.2010) bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1 % p.a. a zákonné úroky z omeškania boli vo výške 9 % ročne. Súd však nemohol vyhovieť žalobe v uvedenej časti, pretože úrok z omeškania bol počítaný zo súm, na ktoré žalobca nemal v celom rozsahu nárok.

Súd zaviazal žalovaného na úhradu úroku z omeškania vo výške žalobcom požadovanej a neprevyšujúcej zákonné úroky z omeškania, zo sumy priznanej istiny od 15. dňa po zosplatnení úveru (dňa 14.2.2013) až do zaplatenia.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na finančnú situáciu žalovanej, zároveň na značnú sumu, ktorú ju súd zaviazal uhradiť, pričom žalovaná poberá mesačne dôchodok v sume 170 eur, povolil žalovanej uspokojiť nárok žalobcu v primeraných splátkach.

V danom prípade pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak má účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z uplatnenej sumy 1.966,35 eur s príslušenstvom žalobcovi bolo priznaných 1.005,87 eur spolu s príslušenstvom. Žalobcov úspech tak predstavoval 51,15 % a neúspech 48,85 %, čo je úspech oboch účastníkov konania približne rovnaký, preto súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prípade vyčíslenia úrokov z omeškania do dňa spísania žaloby, žalobca uplatňoval 1.966,35 eur + 505,38 eur a bolo mu priznaných 1.005,87 eur + 258,06 eur (úrok z omeškania vyčíslený zo sumy 1005,87 eur pri sadzbe 0,024% denne od 14.3.2010 do dňa spísania žaloby 14.2.2013), žalobcov úspech by tak predstavoval 51,14 % a neúspech 48,86 %, teda ja v tomto prípade je úspech oboch účastníkov konania približne rovnaký.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.